

Warszawa, 19 marca 2025 r.

BSA.III.021.7.2025

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 25 lutego 2025 r., SPS-III.020.36.2025, mając na uwadze treść art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 622), w świetle którego Sąd Najwyższy może opiniować projekty tylko takich ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego, w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw*.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

WYKONANIE OŚLUGI PREZYDIUM SEJMU

L. SPS-III.020.36.8.2025

Data wpływu 20.03.2025r

BSA III.021.7.2025

Uwagi
w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz
niektórych innych ustaw.

Wprowadzenie

Pismem z dnia 25 lutego 2025 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w tym samym dniu, Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu zwrócił się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z prośbą o przedstawienie opinii dotyczącej rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw.

Przedmiot projektu

Przedstawiony do opiniowania projekt ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw zawiera rozwiązania zmieniające: ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, ustawę z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, ustawę z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 12 maja 2022 r. o Zespole Pomocy Humanitarno-Medycznej oraz ustawę z dnia 15 grudnia 2022 r. o Państwowym Instytucie Medycznym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Szczególnie obszerne zmiany odnoszą się do zagadnień wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, funkcjonowania Rady Legislacyjnej, organizacji aplikacji legislacyjnej, informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, działalności lobbingsowej, działalności Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej.

Uwagi dotyczące zawartych w projekcie rozwiązań

Opiniowany projekt ustawy wydaje się nie budzić wątpliwości w zakresie, w jakim jego przedmiot należy do opiniowania przez Sąd Najwyższy. Od stwierdzenia tego uczynić trzeba, jak się wydaje, jeden wyjątek. Dotyczy on projektowanego artykułu 34b ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1050 ze zm.).

Proponowany przepis ma następujące brzmienie: „Minister w celu prowadzenia efektywnego nadzoru może żądać informacji, dokumentów i sprawozdań okresowych dotyczących poszczególnej sprawy albo rodzaju spraw od podległych mu lub przez niego nadzorowanych organów, urzędów i jednostek organizacyjnych, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji ustawowo chronionych”.

Nie powinno oczywiście budzić wątpliwości, że nadzór administracyjny nad działalnością sądów oparty jest na art. 9 i 9a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, t.j. Dz. U. 2024 poz. 334 ze zm. Tym niemniej należy wskazać, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego znane są orzeczenia odwołujące się do rozwiązań ustawy o Radzie Ministrów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2007 r., I CZ 12/07). Oczywiście trzeba przypomnieć, że w zakresie powierzenia uprawnień Ministra Sprawiedliwości sekretarzowi lub podsekretarzowi stanu Prawo o ustroju sądów powszechnych zawiera dość nowe rozwiązanie – art. 9aa, a ponadto w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2007 r., III CZP 81/07, OSNC 2007/10/154, w bardzo obszerny sposób wyjaśniono, że rozdział 6 ustawy o Radzie Ministrów „Zakres i działania ministrów”, obejmujący art. 32-39b ustawy nie dotyczy obszaru władzy sądowniczej.

Tym niemniej wprowadzenie rozwiązania takiego jak art. 34b ustawy – bez zastrzeżenia wskazującego, że przepis nie dotyczy zagadnień, do których odnosi się ustawa Prawo o ustroju sądów powszechnych – może potencjalnie prowadzić do sporów i dlatego stosowne uzupełnienie regulacji wydaje się zasadne.

Wnioski

Wydaje się, że przedstawiona powyżej argumentacja wskazuje, że proponowany art. 34b ustawy o Radzie Ministrów wymaga dalszej analizy i dopracowania w wyżej wskazanym zakresie.